

CONVENANT DSM AFBOUW AMMONIAKTRANSPORTEN

Ondergetekenden:

1. De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, hierna: de minister van VROM, mevrouw dr. J.M. Cramer, gevestigd te Den Haag, postbus 20951, 2500 EZ, en de minister van Verkeer en Waterstaat, de heer ir. C.M.P.S. Eurlings, gevestigd te Den Haag, postbus 20901, 2500 EX, te dezen handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en tevens handelend als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, hierna gezamenlijk te noemen: Rijksoverheid;
2. De naamloze vennootschap Koninklijke DSM N.V., gevestigd te Heerlen, postbus 6500, 6401 JH, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de vice-voorzitter van de raad van bestuur de heer ir. J. Zuidam, hierna: DSM N.V.;
3. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid DSM Agro B.V., gevestigd te Sittard, postbus 43, 6130 AA, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de directeur de heer drs. R.J.M. Zwiers, hierna: DSM Agro;
4. Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg en de publiekrechtelijke rechtspersoon, provincie Limburg, te dezen beide rechtsgeldig vertegenwoordigd door de commissaris van de Koningin, namens deze, de heer H.M. Kersten, hierna gezamenlijk te noemen: Gedeputeerde Staten van Limburg en;
5. Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland en de publiekrechtelijke rechtspersoon, provincie Noord-Holland, te dezen beide rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer mr. H.C.J.L. Borghouts, hierna gezamenlijk te noemen: Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

Ondergetekenden hierna gezamenlijk ook te noemen: Partijen;

In aanmerking nemende

- a) DSM Agro produceert thans in Geleen ammoniak dat bestemd is voor afnemers op de Europese markt, vaak voor verwerking en gebruik in Nederland, meer in het bijzonder op het terrein van de vestiging van DSM op de Locatie te Geleen, waar deze ammoniak wordt verwerkt tot chemische producten en kunstmest en op het terrein van de vestiging van DSM Agro in IJmuiden, waar deze ammoniak wordt verwerkt tot kunstmest;
- b) Naast ammoniak is salpeterzuur nodig voor de productie van kunstmest; daartoe bevinden zich thans zowel op het terrein van de vestigingen van DSM Agro in IJmuiden als in Geleen twee salpeterzuurfabrieken;

- c) De in Geleen geproduceerde hoeveelheid ammoniak is op dit moment – op lokaal niveau – groter dan de verwerkingscapaciteit ter plaatse. Vanuit Geleen wordt de ammoniak die niet in Geleen kan worden verwerkt afgevoerd en wordt het evenwicht tussen de productie en de verwerking van ammoniak thans via transport per spoor bereikt;
- d) Er wordt thans structureel ammoniak per spoor vervoerd van de vestiging van DSM Agro op de Locatie te Geleen naar die in IJmuiden ter grootte van gemiddeld 116.000 ton per jaar;
- e) Daarnaast wordt ammoniak per spoor afgevoerd vanuit Geleen naar afnemers in Delfzijl en – via België en Duitsland – naar andere afnemers in West-Europa (de “Externe verkopen”);
- f) Voorts wordt in incidentele gevallen ammoniak per spoor vervoerd naar de vestiging van DSM op de Locatie te Geleen (de “Groot-onderhoudstroom”);
- g) De Rijksoverheid heeft, met het oog op risicobeheersing en ten behoeve van de bescherming van het milieu, belang bij het beëindigen van de ammoniaktransporten zoals die thans in opdracht van DSM Agro tussen de vestiging van DSM Agro op de Locatie te Geleen en de vestiging van DSM Agro in IJmuiden per spoor worden uitgevoerd, in die zin dat wordt gestreefd naar evenwicht tussen productie en verwerking van ammoniak op lokaal niveau;
- h) In het Kabinetsstandpunt Ketenstudies Ammoniak, Chloor en LPG (Kamerstukken II 2003/04, 27 801, nr. 26, 22 december 2004), heeft het kabinet aangekondigd zich in te zetten om het structurele vervoer van ammoniak per spoor tussen Geleen en IJmuiden te beëindigen;
- i) Partijen willen investeren in het afbouwen van het gehele vervoer van ammoniak per spoor tussen de vestiging van DSM Agro in Geleen en de vestiging van DSM Agro in IJmuiden;
- j) Op 4 maart 2008 hebben de minister van VROM, de minister van Verkeer en Waterstaat, de vice-voorzitter van de raad van bestuur van DSM N.V. en de directeur van DSM Agro een principeakkoord ondertekend. In dat akkoord zijn zij overeengekomen dat zij een gedetailleerde uitwerking van het akkoord zullen vastleggen in een convenant. In het onderhavige convenant geven Partijen gevolg aan die afspraak;
- k) Bij brief van 4 maart 2008, kenmerk VROM020743, hebben de minister van VROM en de minister van Verkeer en Waterstaat het principeakkoord aan de Tweede Kamer toegezonden;
- l) De hoofddoelstelling van het convenant is:

Beëindiging van het vervoer per spoor van de gehele stroom ammoniak tussen de vestiging van DSM Agro op de Locatie te Geleen en de vestiging van DSM Agro te IJmuiden uiterlijk op 31 december 2009 en vergroting van de verwerkingscapaciteit

voor ammoniak op de Locatie te Geleen, gericht op het in balans brengen van de productie en verwerking van ammoniak aldaar;

Om deze hoofddoelstelling te bereiken spreken Partijen activiteiten af, uit te voeren in twee fasen:

Fase 1 (resultaatsverplichting):

1. Sluiting van de vestiging van DSM Agro in IJmuiden, met uitzondering van de in artikel 12 bedoelde stoomketel, uiterlijk op 31 december 2009;
2. Verplaatsing van salpeterzuurfabriek 5 van IJmuiden naar de Locatie te Geleen door DSM Agro of diens rechtsopvolger, dat wil zeggen ontmanteling van salpeterzuurfabriek 5 in IJmuiden en opbouw van deze fabriek op de Locatie te Geleen, zodanig dat in 2011 en volgende jaren minimaal 55.000 ton ammoniak per jaar extra in Geleen wordt verwerkt;

Fase 2 (inspanningsverplichting):

3. Uitbreiding van de verwerkingscapaciteit van ammoniak op de Locatie te Geleen door DSM Agro of diens rechtsopvolger, zodanig dat uiterlijk in 2015 en volgende jaren additioneel 61.000 ton ammoniak, in totaal minimaal 116.000 ton ammoniak per jaar op de Locatie te Geleen verwerkt kan worden, waardoor de afvoer van de Ammoniakstroom overbodig wordt;
- m) Ter vergoeding van de schade als gevolg van de gedeeltelijke intrekking van de Wet milieubeheer-vergunning wordt aan DSM Agro een nadeelcompensatie verleend ter grootte van EURO 47,996 miljoen;
- n) Indien brandbare gassen en brandbare of zeer brandbare vloeistoffen in dezelfde trein worden vervoerd, kan als gevolg van een ongeval tijdens het vervoer een warme BLEVE ontstaan;
- o) Omdat de hoogte van het groepsrisico in belangrijke mate wordt bepaald door de kans op een warme BLEVE, is het van belang dat het vervoer van gevaarlijke stoffen zodanig plaatsvindt dat een warme BLEVE wordt voorkomen;
- p) Op 21 mei 2008 en op 19 maart 2009 zijn in de Tweede Kamer algemene overleggen gehouden. Uit deze overleggen is gebleken dat respectievelijk het principeakkoord en het convenant kunnen rekenen op de steun van de meerderheid van de Tweede Kamer;
- q) Bij DSM Agro is de adviesprocedure conform de Wet op de ondernemingsraden onherroepelijk afgerond;

Komen overeen als volgt

Definitiebepalingen

Artikel 1

In dit convenant wordt verstaan onder:

- a. de Locatie te Geleen: de locatie Chemelot in de gemeente Sittard-Geleen;

- b. de Ammoniakstroom: de thans in IJmuiden verwerkte - op de Locatie te Geleen geproduceerde – hoeveelheid ammoniak die na sluiting van de vestiging van DSM Agro in IJmuiden aldaar niet meer kan worden verwerkt, welke hoeveelheid in de afgelopen jaren neerkwam op gemiddeld 116.000 ton ammoniak per jaar;
- c. de Reststroom: dat deel van de Ammoniakstroom dat nog niet op de Locatie te Geleen kan worden verwerkt en dat in fase 2 nog kan worden vervoerd overeenkomstig artikel 6, eerste lid;
- d. Groot-onderhoud: het ten behoeve van onderhoud geheel of gedeeltelijk stilleggen van de installatie(s) op de Locatie te Geleen, waardoor een tijdelijke vermindering dan wel een gehele uitval van de productie van ammoniak optreedt;
- e. de Groot-onderhoudstroom: de naar de Locatie te Geleen getransporteerde hoeveelheid ammoniak, die tijdens Groot-onderhoud noodzakelijk is om de installaties op de Locatie te Geleen in bedrijf te houden;
- f. de Externe verkopen: de thans naast de Ammoniakstroom vanuit de Locatie te Geleen per spoor vervoerde hoeveelheid ammoniak naar afnemers in West-Europa en
- g. warme BLEVE (Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion): drukgolf en vuurbal die ontstaat als gevolg van de opwarming van een tank met vloeibaar gemaakt brandbaar gas door een externe brand en die kan leiden tot een groot aantal dodelijke slachtoffers.

Verplichtingen voor DSM Agro (inrichtingen IJmuiden en Geleen)

Artikel 2

DSM Agro zal:

- a. de vestiging in IJmuiden, met uitzondering van de in artikel 12 bedoelde stoomketel, uiterlijk op 31 december 2009 sluiten, waardoor het vervoer per spoor van de Ammoniakstroom tussen de vestigingen van DSM Agro op de Locatie te Geleen en in IJmuiden op die datum definitief wordt beëindigd;
- b. zich, gelet op onderdeel a, niet verzetten tegen de gedeeltelijke intrekking van de Wet milieubeheer-vergunning voor haar inrichting in IJmuiden door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, waardoor de verwerking van ammoniak niet meer zal zijn toegestaan vanaf 31 december 2009;
- c. zo spoedig mogelijk na de gedeeltelijke intrekking van de Wet milieubeheer-vergunning voor haar inrichting in IJmuiden door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, op voet van artikel 15.20 van de Wet milieubeheer bij Gedeputeerde Staten van Noord-Holland een verzoek indienen tot betaling van nadeelcompensatie als gevolg van deze intrekking van een eenmalig bedrag van EURO 47,996 miljoen (zegge: zevenenveertigmiljoennegenhonderdzesennegentigduizend euro).

Artikel 3

DSM Agro zal er in twee fasen voor zorgen dat de Ammoniakstroom, met inachtneming van de artikelen 4 en 5, volledig op de Locatie te Geleen wordt verwerkt.

Artikel 4

1. DSM Agro zal in fase 1:

- a. salpeterzuurfabriek 5 in haar vestiging te IJmuiden, met uitzondering van de in artikel 12 bedoelde stoomketel, ontmantelen zodra deze fabriek uiterlijk 31 december 2009 is gesloten;
- b. deze fabriek na de ontmanteling zo spoedig mogelijk opbouwen en, behoudens de daarvoor te verlenen Wet milieubeheer-vergunning, conform de huidige constructie en het huidige ontwerp in gebruik nemen op de Locatie te Geleen, en

- c. na opbouw en opstart van de salpeterzuurfabriek, in 2011 en volgende jaren op jaarbasis minimaal 55.000 ton ammoniak van de Ammoniakstroom op de Locatie te Geleen verwerken.
2. DSM Agro zal, teneinde te voldoen aan het eerste lid, onderdelen b en c, zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van dit convenant doch in elk geval vóór 15 mei 2009:
  - a. Wet milieubeheer- en bouwvergunningen (doen) aanvragen voor het oprichten, in gebruik nemen en exploiteren van de uit IJmuiden afkomstige salpeterzuurfabriek in de inrichting van DSM Agro op de Locatie te Geleen en
  - b. het vereiste milieu-effectrapport, nodig voor de beoordeling van de aanvraag om een Wet milieubeheer-vergunning, (doen) indienen bij het bevoegd gezag.

Artikel 5

1. DSM Agro zal in fase 2 de verwerkingscapaciteit van ammoniak op de Locatie te Geleen zodanig vergroten, dat in aanvulling op de in artikel 4, eerste lid, onderdeel c, genoemde hoeveelheid van minimaal 55.000 ton ammoniak per jaar, met ingang van 1 januari 2015 nog eens minimaal 61.000 ton ammoniak op de Locatie te Geleen verwerkt kan worden, zodat de afvoer van de Ammoniakstroom overbodig wordt, tenzij de Rijksoverheid, DSM Agro en Gedeputeerde Staten van Limburg op basis van een na de ondertekening van dit convenant door DSM Agro uit te voeren onderzoek naar de technische en bedrijfseconomische haalbaarheid van vergroting van de verwerkingscapaciteit, tijdens het overleg, bedoeld in het derde lid, gezamenlijk hebben vastgesteld dat nakoming van deze verplichting redelijkerwijs niet mogelijk is.
2. DSM Agro zal de resultaten van het onderzoek uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van het convenant kenbaar maken aan de Rijksoverheid en Gedeputeerde Staten van Limburg.
3. De Rijksoverheid, DSM Agro en Gedeputeerde Staten van Limburg zullen naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, zo spoedig mogelijk met elkaar in overleg treden over de nakoming van de inspanningsverplichting, bedoeld in het eerste lid. Het overleg heeft zonodig mede betrekking op de afvoer van de Reststroom, bedoeld in artikel 6, eerste lid. De Rijksoverheid, DSM Agro en Gedeputeerde Staten van Limburg leggen de uitkomst van dat overleg schriftelijk vast.
4. Indien binnen twee maanden na het begin van het overleg, bedoeld in het derde lid, geen overeenstemming is bereikt over nakoming van de inspanningsverplichting, bedoeld in het eerste lid, zal met betrekking tot de nakoming van de inspanningsverplichting, bedoeld in het eerste lid, bindend advies worden gevraagd aan een college van deskundigen. Daartoe wijzen de Rijksoverheid en DSM Agro elk één deskundige aan. Het college wordt voorgezeten door een door de Rijksoverheid en DSM Agro gezamenlijk aan te wijzen onafhankelijke voorzitter.
5. De Rijksoverheid en DSM Agro stellen de adviesaanvraag aan het college van deskundigen, bedoeld in het vierde lid, gezamenlijk vast.
6. De Rijksoverheid pleegt overleg met Gedeputeerde Staten van Limburg over de aanwijzing van de deskundige en de onafhankelijke voorzitter, bedoeld in het vierde lid, en de adviesaanvraag aan het college van deskundigen, bedoeld in het vijfde lid.

Artikel 6

1. DSM Agro zal, indien - tot het moment van realisatie van fase 1 (2011) – de Ammoniakstroom of - na realisatie van fase 1 – de Reststroom per spoor naar Duitsland en/of België of Frankrijk wordt afgevoerd, er voor zorgen dat die afvoer via de kortste routes plaatsvindt, dat wil zeggen via de grensovergangen Venlo en Maastricht.

2. Na de inwerkingtreding van het convenant en tot de afronding van fase 1 zal maximaal 242.000 ton ammoniak van of naar de Locatie te Geleen worden vervoerd.
3. Na de afronding van fase 1 en tot de afronding van fase 2 zal maximaal 187.000 ton ammoniak van of naar de Locatie te Geleen worden vervoerd.
4. Na de afronding van fase 2 waarbij de Ammoniakstroom op de Locatie te Geleen wordt verwerkt en het convenant in zoverre volledig is uitgevoerd zal maximaal 126.000 ton ammoniak van of naar de Locatie te Geleen worden vervoerd.
5. De hoeveelheid ammoniak, genoemd in het tweede lid, bestaat uit de Externe verkopen (gemiddeld 106.000 ton ammoniak per jaar), de Groot-onderhoudstroom (gemiddeld 20.000 ton ammoniak per jaar) en de Ammoniakstroom.
6. De hoeveelheid ammoniak, genoemd in het derde lid, bestaat uit de Externe verkopen (gemiddeld 106.000 ton ammoniak per jaar), de Groot-onderhoudstroom (gemiddeld 20.000 ton ammoniak per jaar) en de Reststroom.
7. De hoeveelheid ammoniak, genoemd in het vierde lid, bestaat uit de Externe verkopen (gemiddeld 106.000 ton ammoniak per jaar) en de Groot-onderhoudstroom (gemiddeld 20.000 ton ammoniak per jaar).
8. DSM Agro zal de Groot-onderhoudstroom zoveel als redelijkerwijs mogelijk is beperken.

Artikel 7

1. DSM Agro zal tot het moment van realisatie van fase 1 halfjaarlijks en vanaf dat moment jaarlijks de Rijksoverheid, Gedeputeerde Staten van Limburg en Gedeputeerde Staten van Noord-Holland een schriftelijke rapportage uitbrengen over de voortgang van de uitvoering van het convenant. De halfjaarlijkse rapportage bevat in elk geval een opgave van de aan- en afvoer van ammoniak naar en van de Locatie te Geleen en desgevraagd van de reeds gedane investeringen ter uitvoering van dit convenant. De eerste rapportage wordt een half jaar na de inwerkingtreding van het convenant aangeboden.
2. Op initiatief van de Rijksoverheid evalueren Partijen de uitvoering en werking van dit convenant jaarlijks op basis van deze rapportages.
3. Een slotevaluatie vindt plaats aan het einde van de looptijd van het convenant.

Artikel 8

Voor zover terzake daadwerkelijk CO₂-emissierechten voor de inrichting te IJmuiden worden verleend, ziet DSM Agro met betrekking tot de naar de Locatie te Geleen verplaatste salpeterzuurfabriek 5 af van het recht om op grond van artikel 16.32, tweede lid, van de Wet milieubeheer te verzoeken om toewijzing van emissierechten als nieuwkomer.

Artikel 9

DSM Agro is verantwoordelijk voor een goede afwikkeling van de afvloeiing van de werknemers ten gevolge van de sluiting van de vestiging van DSM Agro in IJmuiden.

Verplichtingen voor DSM N.V.

Artikel 10

1. DSM N.V. zal het transport van gevaarlijke stoffen per spoor in Nederland zodanig (laten) organiseren dat een warme BLEVE wordt voorkomen, conform de regeling in dit artikel.
2. DSM N.V. biedt de Rijksoverheid vóór 31 december 2009 een plan van aanpak aan waarin beschreven is op welke wijze DSM N.V. uitvoering geeft aan het eerste lid. Het plan van aanpak beschrijft de maatregelen die, met inachtneming van de op dat moment bestaande inzichten omtrent logistieke haalbaarheid, kosten en netto veiligheidseffecten van die maatregelen zoveel mogelijk bijdragen aan de realisatie van de in het eerste lid

genoemde verplichting. Het plan van aanpak bevat tevens concrete termijnen ten aanzien van de uitvoering van de daarin beschreven maatregelen.

3. Binnen zes weken na ontvangst van het plan van aanpak deelt de Rijksoverheid aan DSM N.V. mee of de Rijksoverheid met het plan van aanpak instemt dan wel op welke punten het plan moet worden aangepast.
4. Indien de Rijksoverheid met het plan van aanpak instemt, geldt het als vastgesteld en wordt het een bijlage van dit convenant.
5. Indien de Rijksoverheid niet instemt met het plan van aanpak stelt de Rijksoverheid DSM N.V. zes weken in de gelegenheid om het plan van aanpak aan te passen.
6. Indien de Rijksoverheid niet binnen vier weken na toezending van het conform het vijfde lid aangepaste plan van aanpak alsnog met dit plan instemt, zal bindend advies worden gevraagd aan een college van deskundigen over de wijze waarop DSM N.V. de verplichting, bedoeld in het eerste lid, uitvoert. Daartoe wijzen de Rijksoverheid en DSM N.V. elk één deskundige aan. Het college wordt voorgezeten door een door de Rijksoverheid en DSM N.V. gezamenlijk aan te wijzen onafhankelijke voorzitter.
7. De Rijksoverheid en DSM N.V. stellen de adviesaanvraag aan het college van deskundigen, bedoeld in het zesde lid, gezamenlijk vast en maken nadere afspraken over de te volgen procedure en de termijn waarbinnen het college van deskundigen tot een bindend advies dient te komen.
8. De Rijksoverheid en DSM N.V. stellen het plan van aanpak met inachtneming van het bindend advies binnen 4 weken vast.
9. DSM N.V. zal onverwijld na vaststelling van het plan van aanpak conform het vierde dan wel het achtste lid beginnen met de uitvoering.
10. DSM N.V. zal de Rijksoverheid voor het eerst na zes maanden en vervolgens jaarlijks schriftelijk informeren over de uitvoering van het plan van aanpak.

Verplichtingen voor de overheden

Artikel 11

1. De Rijksoverheid, Gedeputeerde Staten van Limburg en Gedeputeerde Staten van Noord-Holland zullen doen wat in hun vermogen ligt om te bewerkstelligen dat:
  - a. op korte termijn, onverminderd het bepaalde in het tweede lid van dit artikel, het besluit wordt genomen tot gedeeltelijke intrekking van de Wet milieubeheer-vergunning voor DSM Agro in IJmuiden, zodat de verwerking van ammoniak aldaar niet meer zal zijn toegestaan vanaf 31 december 2009, doch de in artikel 12 bedoelde stoomketel vergund zal blijven;
  - b. alle betrokken overheden aanvragen van DSM Agro voor de benodigde vergunningen voor het bouwen, oprichten, in gebruik nemen en exploiteren van de verplaatste salpeterzuurfabriek 5, de uitbreiding van de kunstmestfabriek op de Locatie te Geleen, inclusief opslag-, laad- en losfaciliteiten in Geleen en Stein, voortvarend zullen behandelen.
2. Gedeputeerde Staten van Noord-Holland trekken de aan DSM Agro te IJmuiden verleende Wet milieubeheer-vergunning gedeeltelijk in zodra Gedeputeerde Staten van Limburg de Wet milieubeheer-vergunning voor het in gebruik nemen en exploiteren van de verplaatste salpeterzuurfabriek hebben verleend. Gedeputeerde Staten van Limburg stellen Gedeputeerde Staten van Noord-Holland zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis van de verlening van de Wet milieubeheer-vergunning.

Artikel 12

De minister van VROM zal, mede namens haar ambtgenoot van Economische Zaken:

- a. er voor zorg dragen dat in het nationale toewijzingsbesluit broeikasgasemissierechten voor de planperiode van 2008 tot en met 2012 broeikasgasemissierechten worden toegewezen aan DSM Agro in IJmuiden;
- b. gelet op de goedkeurende beschikking van de Commissie van de Europese Gemeenschappen betreffende de unilaterale opnemingsregeling in de Gemeenschapsregeling van de emissies van distikstofoxide (N₂O) die ontstaan bij de productie van salpeterzuur (HNO₃) als extra gas en activiteit¹, in een nieuwkomersbeschikking voor de planperiode van 2008 tot en met 2012 broeikasgasemissierechten toewijzen voor de lachgasemissies ten behoeve van DSM Agro in IJmuiden;
- c. de emissierechten, bedoeld in onderdeel a, verlenen aan degene die de inrichting DSM Agro te IJmuiden drijft onder de voorwaarde dat de stoomketel van deze inrichting in werking blijft, en
- d. de mogelijkheden voor toewijzing van broeikasgasemissierechten voor broeikasgasemissies na 1 januari 2013 ten behoeve van DSM Agro in het nationale toewijzingsbesluit broeikasgasemissies beoordelen naar de op dat moment geldende regelgeving.

Artikel 13

1. De door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland als bevoegd gezag aan DSM Agro als gevolg van de gedeeltelijke intrekking van de Wet milieubeheer-vergunning toe te kennen nadeelcompensatie is bepaald op EURO 47,996 miljoen (zegge: zevenenveertigmiljoennegenhonderdzesennegentigduizend euro) op basis van een in opdracht van het ministerie van VROM opgesteld onafhankelijk advies van SAOZ (opdrachtnummer 27.02930, november 2008), zulks met toepassing van artikel 15.20 van de Wet milieubeheer en de Circulaire schadevergoedingen.
2. De minister van VROM stemt op voet van artikel 15.22 van de Wet milieubeheer in met de toe te kennen nadeelcompensatie, genoemd in het eerste lid.
3. De minister van VROM keert, in afwijking van de Circulaire schadevergoedingen, de nadeelcompensatie, genoemd in het eerste lid, rechtstreeks uit aan DSM Agro binnen dertig dagen na de inwerkingtreding van het convenant.

Investerings- en overige kosten

Artikel 14

1. DSM Agro is financieel volledig verantwoordelijk voor alle benodigde investeringen voor de verwerking in haar inrichting op de Locatie te Geleen van de Ammoniakstroom.
2. Partijen dragen ieder de eigen kosten die zij hebben gemaakt bij de voorbereiding en uitvoering van dit convenant.

Geschillenregeling en forumkeuze

Artikel 15

1. Er is sprake van een geschil indien één van de Partijen daarvan schriftelijk en gemotiveerd melding maakt aan de andere Partijen. Onverminderd de aan DSM Agro en DSM N.V. onder gelding van het bestuursrecht toekomende rechten met betrekking tot in verband met dit convenant genomen besluiten, treden Partijen binnen 30 dagen na een zodanige

---

¹ Zie de beschikking van de Commissie van 17 december 2008, C(2008) 7867 definitief.

melding eerst met elkaar in overleg om te bezien of in der minne een oplossing van het geschil kan worden gevonden.

2. Indien binnen zestig dagen na melding van het geschil, bedoeld in het eerste lid, geen overeenstemming tussen de Partijen is bereikt, staat het ieder van de Partijen vrij om het geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter in Den Haag.

Vertraging, onvoorziene omstandigheid of onmogelijkheid

Artikel 16

1. Indien een Partij van oordeel is dat sprake is van een (dreigende) vertraging, een onvoorziene omstandigheid of een (dreigende) onmogelijkheid om het convenant gedeeltelijk of in zijn geheel uit te voeren, doet deze Partij daarvan onverwijld schriftelijk mededeling aan de andere Partijen.
2. In gevallen als bedoeld in het eerste lid, wordt de in artikel 15 genoemde procedure gevolgd, waarbij de in artikel 15, eerste lid, genoemde termijn aanvangt op de dagtekening van de schriftelijke mededeling.
3. De in artikel 15 genoemde procedure wordt in elk geval gevolgd indien:
  - op 31 december 2009 Gedeputeerde Staten van Noord-Holland nog geen besluit hebben genomen tot gedeeltelijke intrekking van de Wet milieubeheer-vergunning van DSM Agro te IJmuiden, ondanks dat de provincie Limburg wel de Wet milieubeheer-vergunning heeft verleend;
  - op 31 december 2009 burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen nog geen vergunning hebben verleend voor de bouw van de te verplaatsen salpeterzuurfabriek dan wel indien op 31 december 2009 burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen die vergunning wel hebben verleend maar deze nog niet onherroepelijk is;
  - op 31 december 2009 Gedeputeerde Staten van Limburg de voor de uitvoering van het convenant noodzakelijke Wet milieubeheer-vergunning nog niet hebben verleend dan wel Gedeputeerde Staten van Limburg die vergunning wel hebben verleend maar deze nog niet onherroepelijk is.

In afwijking van het tweede lid vangt de termijn waarbinnen Partijen in de zojuist genoemde gevallen met elkaar in overleg dienen te treden aan op 31 december 2009.

4. Als uitgangspunt bij het overleg, bedoeld in artikel 15, eerste lid, geldt voor de in het eerste lid genoemde situaties dat Partijen al het mogelijke doen om de doelstelling van het convenant zoveel mogelijk te realiseren.
5. Partijen betrekken in geval van een (dreigende) vertraging bij het overleg in elk geval de overige in dit convenant vastgestelde tijdstippen en termijnen en komen nieuwe tijdstippen en termijnen overeen. Als uitgangspunt bij dat overleg geldt dat de verlenging van de in dit convenant vastgestelde tijdstippen en termijnen niet meer mag bedragen dan de opgelopen vertraging. Partijen doen al het redelijkerwijs mogelijke om de verlengingen tot het minimale te beperken.
6. Overeengekomen aanpassingen worden schriftelijk vastgelegd, door alle Partijen ondertekend en als bijlage aan dit convenant gehecht.
7. In het geval Partijen gezamenlijk tot de conclusie komen dat in een situatie als bedoeld in dit artikel instandhouding of aanpassing van het convenant naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet mogelijk is dan wel mag worden verwacht, eindigt het convenant voor alle Partijen op een door Partijen nader overeen te komen tijdstip. De terugbetalingsregeling, vastgelegd in artikel 17, treedt in dat geval in werking. Partijen zullen in onderling overleg bepalen hoe hierover gezamenlijk met derden wordt gecommuniceerd.

8. Partijen zijn behoudens grove nalatigheid of opzet jegens elkaar niet aansprakelijk voor schade als gevolg van beëindiging van het convenant overeenkomstig het zevende lid.

Beëindiging en terugbetaling

Artikel 17 Wederzijds goedvinden

Indien het convenant is beëindigd in een geval als bedoeld in artikel 16, zevende lid, zal DSM Agro de gehele dan wel een gedeelte van de nadeelcompensatie, genoemd in artikel 13, te vermeerderen met rente aan de minister van VROM terugbetalen. De hoogte van de geheel of gedeeltelijk terug te betalen nadeelcompensatie is gelijk aan de bedragen die op blz. 14 van het SAOZ rapport zijn vermeld, voor zover die bedragen betrekking hebben op de aldaar vermelde onderdelen die op het moment waarop het convenant is geëindigd nog niet zijn gerealiseerd. De terugbetaling zal geschieden binnen dertig dagen na beëindiging van het convenant.

Artikel 18 Ontbinding

1. Indien DSM Agro, behoudens in geval van overmacht, tekortschiet in de nakoming van haar verplichtingen uit dit convenant, waardoor de hoofddoelstelling van het convenant niet kan worden gerealiseerd, kan de Rijksoverheid DSM Agro in gebreke stellen. Deze ingebrekestelling geschiedt schriftelijk, waarbij aan DSM Agro een redelijke termijn wordt gegund om alsnog haar verplichtingen na te komen, tenzij nakoming blijvend onmogelijk is. Indien nakoming binnen deze termijn uitblijft dan wel de nakoming blijvend onmogelijk is, is DSM Agro in verzuim.
2. DSM Agro vrijwaart de andere Partijen tegen eventuele aanspraken van door DSM Agro gecontracteerde derden op vergoeding van schade wegens de in dit artikel bedoelde tekortkoming in de nakoming zijdens DSM Agro.
3. De Rijksoverheid kan het convenant door middel van een aangetekende brief aan DSM Agro buiten rechte geheel of gedeeltelijk ontbinden als DSM Agro in verzuim is, als bedoeld in het eerste lid.
4. In geval van ontbinding als bedoeld in het derde lid zal DSM Agro de nadeelcompensatie, genoemd in artikel 13, te vermeerderen met rente binnen dertig dagen na die ontbinding aan de minister van VROM terugbetalen. De Rijksoverheid is in dat geval niet gehouden tot het betalen van enige schadevergoeding aan DSM Agro.
5. Op de situaties bedoeld in dit artikel is artikel 16 niet van toepassing

Artikel 19 Ontbreken grondslag nadeelcompensatie

1. DSM Agro is gehouden tot terugbetaling van de nadeelcompensatie, genoemd in artikel 13, vermeerderd met rente aan de minister van VROM, indien de gedeeltelijke intrekking van de aan DSM Agro verleende Wet milieubeheer-vergunning niet onherroepelijk tot stand komt.
2. In het geval, bedoeld in het eerste lid, zal de procedure, bedoeld in artikel 16, met uitzondering van het achtste lid van dat artikel, worden gevolgd, met dien verstande dat als Partijen tot beëindiging van het convenant besluiten, artikel 17 niet van toepassing is.
3. In het geval, bedoeld in het eerste lid, zal DSM Agro geen schadeclaims indienen bij Gedeputeerde Staten van Noord-Holland voorzover die schadeclaims het in het eerste lid bedoelde bedrag van de nadeelcompensatie vermeerderd met rente, te boven gaan.
4. In het geval, bedoeld in het eerste lid, is de Rijksoverheid niet jegens DSM Agro aansprakelijk voor eventueel door DSM Agro geleden of te lijden schade.
5. Voor de situatie dat de gedeeltelijke intrekking niet onherroepelijk tot stand komt, maken de minister van VROM en Gedeputeerde Staten van Noord-Holland nadere afspraken.

Artikel 20 Rente

De in de artikelen 17 tot en met 19 bedoelde rente is gelijk aan de op enig moment geldende Euribor driemaands rente. De rente wordt berekend vanaf de datum dat de minister van VROM de nadeelcompensatie, dan wel het voorschot daarop, betaalbaar heeft gesteld tot de datum waarop de minister van VROM dit bedrag heeft terugontvangen.

Overmacht

Artikel 21

Onder overmacht wordt in ieder geval niet verstaan: gebrek aan personeel, stakingen bij DSM Agro, ziekte van personeel, verlate aanlevering of ongeschiktheid van voor de uitvoering van de werkzaamheden benodigde goederen, liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen aan de zijde van DSM Agro of tekortschieten van door DSM Agro ingeschakelde derden.

Kettingbeding

Artikel 22

1. Bij elke overdracht of overgang, verhuur, lease, bruikleen, vestiging van een zakelijk genotsrecht (geheel of gedeeltelijk) of een daarmee vergelijkbare rechtsfiguur, met betrekking tot het geheel of een voor de uitvoering van dit convenant van belang zijnde gedeelte van de tot haar onderneming behorende activa, verbindt DSM Agro zich jegens de minister van VROM en de minister van Verkeer en Waterstaat, die dit voor zich zelf aanvaarden, om de verplichtingen bedoeld in de artikelen 2, aanhef, en onderdeel a, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 14, eerste lid, 16, 17, 18, tweede lid, 18, vierde lid, 19, 20 en dit artikel 22, aan de opvolgende verkrijger(s) in eigendom, huurder(s), lessee(s), bruiklener(s), zakelijk gerechtigde(n) of opvolgers krachtens een daarmee vergelijkbare rechtsfiguur op te leggen, te bedingen en aan te nemen tot het moment dat de Rijksoverheid heeft erkend dat de desbetreffende verplichting is nagekomen. Deze erkenning wordt geacht te hebben plaatsgevonden indien DSM Agro in haar rapportages, bedoeld in artikel 7, heeft gerapporteerd dat een betreffende verplichting is nagekomen, en de Rijksoverheid hierop binnen een redelijke termijn niet, danwel met een erkenning hiervan heeft gereageerd.
2. In de situaties genoemd in het vorige lid dienen de verplichtingen, bedoeld in de artikelen 2, aanhef, en onderdeel a, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 14, eerste lid, 16, 17, 18, tweede lid, 18, vierde lid, 19, 20 en dit artikel 22 tot het moment dat de Rijksoverheid heeft erkend dat de desbetreffende verplichtingen zijn nagekomen, in elke verdere akte van overdracht of overgang, verhuur, lease, bruikleen, vestiging van een zakelijk genotsrecht of van een daarmee vergelijkbare rechtsfiguur te worden opgenomen.
3. Bij niet nakoming van de verplichtingen, bedoeld in het eerste of tweede lid, is de nalatige partij, zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst, aan de Minister van VROM een direct opeisbare boete verschuldigd. De hoogte van de boete is gelijk aan de nog niet geïnvesteerde bedragen op het moment waarop de transactie, bedoeld in het eerste en tweede lid, heeft plaatsgevonden, voor zover die bedragen betrekking hebben op de onderdelen die op blz. 14 van het SAOZ rapport zijn vermeld, vermeerderd met EURO 10 miljoen.
4. Dit artikel strekt ertoe te voorkomen dat de doelstelling van dit convenant inzake het afbouwen van het vervoer van ammoniak per spoor tussen de vestigingen van DSM Agro op de Locatie te Geleen en in IJmuiden door opvolgende verkrijger(s) in eigendom, huurder(s), lessee(s), bruiklener(s), zakelijk gerechtigde(n), of opvolgers krachtens een daarmee vergelijkbare rechtsfiguur wordt doorkruist.

5. DSM Agro zal de Rijksoverheid ten minste 30 dagen van tevoren in kennis stellen van haar voornemen tot overdracht of overgang, verhuur, lease, bruikleen, vestiging van een zakelijk genotsrecht (geheel of gedeeltelijk) of daarmee vergelijkbare rechtsfiguur als bedoeld in het eerste lid.

Vervreemding van DSM Agro

Artikel 23

DSM N.V. of DSM Agro zal de Rijksoverheid in kennis stellen van een aandelentransactie in aandelen DSM Agro op het moment dat deze publiek wordt gemaakt.

Kwalitatieve verplichting

Artikel 24

1. DSM Agro en de minister van VROM komen overeen dat de verplichtingen, bedoeld in de artikelen 2, aanhef, en onderdeel b, en 8 als kwalitatieve verbintenissen zullen overgaan op diegenen die het geheel of een gedeelte van de tot de onderneming van DSM Agro behorende activa onder bijzondere titel zullen verkrijgen en dat mede gebonden zullen zijn degenen, die van de rechthebbende op het desbetreffende goed een recht tot gebruik van het goed zullen verkrijgen.
2. DSM Agro en de minister van VROM leggen de in het eerste lid bedoelde afspraak vast bij notariële akte, welke akte wordt ingeschreven in de desbetreffende openbare registers.
3. De kosten van het opmaken van de notariële akte en van de inschrijving in de openbare registers zijn ten laste van DSM Agro en van de minister van VROM, elk voor 50%.

Rechtskeuze

Artikel 25

Dit convenant is uitsluitend onderworpen aan Nederlands recht.

Inwerkingtreding en looptijd

Artikel 26

1. Het convenant treedt in werking op de dag nadat het door alle Partijen is ondertekend.
2. De looptijd van het convenant eindigt op 31 december 2020 of een met instemming van alle Partijen schriftelijk overeen te komen eerdere of latere datum.
3. Partijen treden uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van de looptijd van het convenant in overleg over de vraag of zij het convenant willen voortzetten.

Openbaarheid

Artikel 27

Binnen één maand na de inwerkingtreding van dit convenant wordt de zakelijke inhoud daarvan gepubliceerd in de Staatscourant.

Bijlagen

Artikel 28

Bijlagen bij dit convenant worden geacht integraal onderdeel uit te maken van het convenant.

Den Haag, 19 maart 2009

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
mevr. dr. J.M. Cramer
w.g.

De minister van Verkeer en Waterstaat,
ir. C.M.P.S. Eurlings
w.g.

Koninklijke DSM N.V. (Concern),
ir. J. Zuidam
w.g.

DSM Agro B.V.,
drs. R.J.M. Zwiers
krachtens volmacht ondertekend door ir. M.A.M.M. van Doorn
w.g.

Gedeputeerde Staten van Limburg,
H.M. Kersten
w.g.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
mr. H.C.J.L. Borghouts
w.g.